

BIJLAGE 2 - Technische vragen en antwoorden algemene beschouwingen 2026

PHB

Hoe worden middelen voor klimaatadaptatie, vergroening en verduurzaming verdeeld over de stad?

Antwoord:

De financiële middelen worden verdeeld naar aanleiding van de noodzaak en de kansen die zich in de gehele stad voordoen, waarbij we zoveel als mogelijk werk met werk maken. In overeenstemming met de Visie Waardevolle buitenruimte, het Watertakenplan en het programmaplan Duurzaamheid 2024 t/m 2027 nemen we klimaatadaptatie, vergroening en verduurzaming mee bij bijvoorbeeld het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en bij fysieke herinrichtingsprojecten.

In de Visie waardevolle buitenruimte is opgenomen dat we vanaf 2020 verplicht zijn om klimaatadaptatie mee te nemen in zowel het onderhoud en bij de inrichting van de openbare ruimte. In het vigerend watertakenplan wordt eveneens aangegeven dat de gemeente vanaf 2020 bij elk ruimtelijk initiatief, ongeachte de locatie binnen de gemeente, klimaat adaptief handelt. Het streven is om in 2050 klimaat adaptief te zijn. Binnen de Visie waardevolle buitenruimte en het watertakenplan wordt zelf geen verdeling gemaakt van het beschikbare budget over de stad. Dit gebeurt bij de inzet bij onderhoud en/of de inrichting van de openbare ruimte.

In de wijken Eikenderveld, Lindeveld en Mariarade-Noord is middels rigoureuze vergroening een deel van de hittestress verminderd. De vergroening in deze wijken is al voor een groot deel uitgevoerd. Hiertoe zijn begin 2024 additionele middelen door de raad beschikbaar gesteld. Kortom een betere klimaat adaptie inrichting van deze plekken. Tenslotte dragen ook bewoners hun steentje bij door het vergroenen van hun tuin in het kader van de Operatie Steenbreek. Vanuit het budget klimaat adaptieve maatregelen voorzien we, bewoners die zich aanmelden, van gratis tuinadvies, beplanting en faciliteren we het verwijderen van bestrating middels een zogenaamde tegeltaxi. Daarnaast worden ook aanvragen gedaan voor aanleg of goedkeuring van geveltuintjes die door de aanvragers worden onderhouden. In de eerder genoemde wijken een mooi voorbeeld van verdere bewustwording bij onze inwoners.

De inzet bij verduurzaming vindt plaats vanuit het vastgestelde programmaplan Duurzaamheid 2024-2027. In de daaruit voortvloeiende programma's zoals het IsolatieVerduurzamingsProgramma, de TransitieVisieWarmte 2.0 (TVW 2.0) en het nog niet vastgestelde Uitvoeringsprogramma Volkshuisvesting 2025 t/m 2034 is de omvang en reikwijdte uitgewerkt.

Vanuit het verduurzamingsoffensief zetten we in op een buurtgerichte en Stads brede aanpak. De buurtgerichte aanpak richt zich op de wijken Vrieheide-De Stack, Eikenderveld, Schaetsbergerveld en Beersdal waar op basis van een blokgerichte aanpak de particulier woningvoorraad verduurzaamd wordt. Bij de Stads brede aanpak gaan we met energiecoaches van de WoonWijzerWinkel Limburg alle Heerlense huishoudens bezoeken via een huis-aan-huis aanbelactie, om informatie te verstrekken en advies te geven over verduurzaming. Daarnaast hebben we voor de doelgroep particuliere eigenaren van woningen met een slecht energielabel (D, E, F, of G) en een WOZ-waarde van minder dan 219.000 euro een subsidie voor het laten uitvoeren van verduurzamingsingrepen tot 4.000 euro. Wanneer deze doelgroep ook behoort tot de voorwaarden van de energietoelage dan wordt de verduurzamingsingreep vergoed tot een maximaal van 10.000 euro.

Vanuit de TransitieVisieWarmte 2.0 zijn er door het college 2 buurten aangewezen, Hoensbroek Centrum en Douve-Weien, waarvoor met inwoners en stakeholders een wijkuitvoeringsplan wordt opgesteld om uit eindelijk gasloos te worden. Vanuit het Verduurzamingsoffensief worden circa 5000 woningen in heel Heerlen structureel verduurzaamd.

Verder wordt bij het prioriteren rekening gehouden dat we als eerste inzetten op de kwetsbaarste buurten of doelgroepen of daar waar koppelkansen met andere projecten of ontwikkelingen plaats kunnen vinden zodat werk-met-werk gemaakt wordt. Bij andere verduurzamingsprojecten zoals die van energie-opwek wordt bij de inzet van middelen gekeken naar de mogelijk heden van de locaties waar deze kunnen worden gerealiseerd of naar mogelijkheden bij samenwerking met partners.

D66

blz 89 tm 105:

16.Hoe worden inwoners betrokken bij circulaire initiatieven en energiebesparing (financiële participatie, leningen)?

Antwoord:

De gemeente Heerlen wil in 2050 volledig circulair zijn. Dat betekent dat we zuiniger omgaan met grondstoffen, minder afval produceren en materialen hergebruiken. Dit lukt alleen als iedereen meedoet: de gemeente, bedrijven én inwoners. We zijn hier achter de schermen druk mee bezig, onder andere met behulp van een circulaire routekaart die laat zien welke stappen er gezet moeten worden. Om inwoners te betrekken, zetten we in op verschillende manieren:

- *Communicatie en bewustwording: We willen duidelijk maken wat circulaire economie betekent en waarom dit belangrijk is. Dat zal gebeuren via onze website, sociale media, video's en andere kanalen. Ook de stadsregio Parkstad Limburg doet dit met een gezamenlijke communicatiestrategie.*
- *Global Goals: Heerlen is een Global Goals-gemeente. Dat betekent dat we werken aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, waaronder ook de circulaire economie valt. We laten dit zien met laagdrempelige activiteiten (bv. een kledingruilbeurs), de jaarlijkse actiedag, en via het ambassadeurschap van wethouder Casper Gelderblom.*
- *Circulair Ambachtscentrum: Het Circulair Ambachtscentrum wordt dé plek waar spullen en materialen een tweede leven krijgen. Het centrum werkt samen met Rd4 om kwaliteitsvolle materialen apart in te zamelen op de grondstoffenparken, zodat ze hergebruikt kunnen worden. Hierover worden inwoners goed geïnformeerd. Daarnaast verbindt het centrum allerlei bestaande initiatieven in en rond Heerlen, zoals kringloopwinkels, pop-up stores en sociale werkplaatsen, om circulariteit zichtbaar te maken en te versterken. Ook educatie is een belangrijk onderdeel: het Ambachtscentrum staat open voor samenwerking met alle typen onderwijs.*
- *Rd4 en de BEST-tas: Via de BEST-tas kunnen inwoners eenvoudig boeken, elektrische apparaten, speelgoed, textiel en kleine herbruikbare spullen aanbieden. Zo krijgt hergebruik een plek in het dagelijks leven van mensen.*

Ook bij energiebesparing geldt dat Heerlen, zoals ook vastgesteld is in het Klimaatakkoord in 2050 energieneutraal willen zijn. Ook hier betekent dit dat dit alleen kan lukken als iedereen meedoet. Daarom wordt er nu en in 2026 volop ingezet om inwoners en bedrijven te stimuleren en te helpen bij energiebesparing in woningen en bij bedrijven. Dit doen we bijvoorbeeld bij:

- *De verduurzaming van particuliere woningen: Waarbij voor de verschillende doelgroepen subsidies zijn ontwikkeld waarbij inwoners hun woning kunnen isoleren en verduurzamen en waarbij ze volledig ontzorgd worden. Deze aanpakken worden mogelijk gemaakt door subsidies vanuit SPUK-NIP, SPUK-energiearmoede en Volkshuisvestingsfonds.*

- *De campagne Heerlen Verduurzaamt: Waarbij een team van energicoaches via een huis-aan-huis aanbeldactie alle huishoudens van Heerlen naloopt om informatie en advies over verduurzaming en energiebesparing te geven.*
- *De wijkuitvoeringsplannen van de TransitieVisieWarmte 2.0.: Waarbij per buurt of wijk een plan met en door inwoners wordt gemaakt om woningen van het gas af te helpen.*
- *Inzet in energiegemeenschappen of lokaal Duurzaam energie bedrijf: In vervolg op de verkenning van een lokaal energiebedrijf door de Stadsregio Parkstad, zet Heerlen samen met de energiecoöperaties in op het benutten van lokale kansen voor samenwerking op gebied van duurzame opwek, energiebesparing en ondersteuning van energiecoöperaties.*
- *De bedrijvenaankpak van bedrijventerrein De Beitel en de Kouwen: Waarbij door en voor de bedrijven op deze bedrijventerreinen een onderzoek is uitgevoerd naar de mogelijkheden voor energiedeling en opslag worden bekeken.*
- *4 Verduurzamingsleningen; Heerlen heeft 4 leningen ontwikkelt voor verduurzaming mogelijk te maken. Het betreft een persoonlijke lening, een hypothecaire lening, de zilverlening en de maatwerklening. Deze leningen zijn bedoelt voor het uitvoeren van isolatiemaatregelen, zonnepanelen of een zonneboiler, warmtepomp of aansluiting op een warmtenet, vervanging van kozijnen of andere verduurzamingsmaatregelen aan de woning.*

Daarnaast ondersteunt en adviseert de WoonwijzerWinkel Limburg, waarmee we intensief samenwerken, inwoners en bedrijven bij het besparen van energie en het verduurzamen van de panden. En leggen we in de prestatieafspraken met de woningcorporaties afspraken vast over energiebesparing en verduurzaming van hun woningbezit.